

HAJNAL

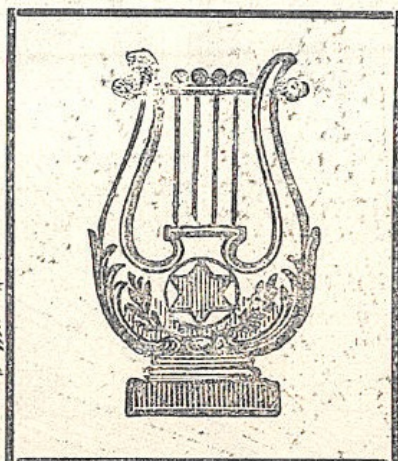
Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

32 ik szám.

1908 október 8.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

A HAJNAL szerkesztőségénél a következő imádságos könyvek kaphatók

Rendelési cím:

„HAJNAL“

217 Third Street,

PASSAIC, N. J.

Aranykorona. Diszes vászonkötés ..\$1.50 — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.50. — Ájtatosság gyöngyei. Művészi kivitelű gyöngyház betétes kötés ..\$1.25. — Beteggek gyógyítója. Diszes elefántcsont kötés ..\$2.25. — Énekeskönyv. Kottával. Diszes vászonkötés ..\$1.25. — Égi Manna. Vászonkötés ..\$0.30. — Diszes celluloidkötés ..\$0.50. — Művészi kivitelű csontkötés ..\$1.25. — Nagyobb diszes elefántcsontkötés ..\$2.25. — Görögszertartásu teljes énekeskönyv. Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.30. — Jézus az én kívánságom. Diszes vászonkötés, kisebb ..\$0.50. — Nagyobb ..\$1.00. — Lelki Manna. Egyszerű vászonkötés ..\$0.35. — Finom puha bőrkötés ..\$1.00. — Mária bűnösök szószólója. Diszes elefántcsontkötés ..\$1.75. — Mennyei hangok. Oktató, szertartásos, imádságos és énekeskönyv. Keresztény családok kincse. Diszes vászonkötés ...\$2.00. — Remek elefántcsontkötés ..\$3.50. — Orgona- virágok. Diszes vászonkötés ..\$0.85. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.40. — Domborműves elefántcsontkötés ...\$2.60. — Orgonahangok. A legnagyobb énekeskönyv. Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$3.00. — Pádúai Szent Antal imádságos-könyve ..\$0.30. — Rózsakert. Közép. Diszes zománckötés ..\$1.20. — Szentírás. Diszes kötés ..\$5.00.

Mindenféle iskolai könyvek, katekizmusok, bibliák stb. kaphatók. -- Árak 1 centes bélyegekben is beküldhetők.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
917 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

Egy táborba.

ányan vagyunk katolikus magyarok Amerikában? Ki tudná azt megmondani. De sokan, igen sokan vagyunk, annyi bizonyos.

Van nekünk egy katolikus Szövetségünk, melyet jóra való katolikus elődeink alapítottak itt és Szűz Mária Magyarok Pátronája Szövetségnek neveztek el,

Ugyan hány katolikus magyar tartozik ebbe a Szövetségbe abból a sok ezer katolikus honfitársunkból, ki itt él Amerikában? Azt mondják: 1700.

Bizony, kis csapat ez, tekintve azt a nagy tábort, mely nyüzsög körülöttünk s melynek kétharmadát katolikus magyarok képezik.

Pedig de jó volna és milyen szép is lenne, ha a katolikus magyarok mind egy csomóban volnának. Egy csomóban a Szűzmáriás zászló alatt. Egy csomóban drága hazánk Pátronájának védőszárnyai alatt. És miért ne lehetnénk? Lehetünk; csak akarnunk kell.

Egyszer egy képet láttam odahaza egy falusi kis templomban, mely a Boldogságos Anyát ábrázolta, amint a pusztában áll és a magyar nép, férfiak, nők és gyermekek, sietnek kiterjesztett karjai alá. Ez a képsokor jut eszembe itt Amerikában. Ugy vagyunk mi itt,

mint azok, kik a pusztában tévelyegnek cél, út és irány nélkül és nincs sehhol biztos megpihenőjük.

Ne legyünk egy napig se, édes katolikus magyar Testvérem, oly boldogtalan vándorok itt ezen az idegen földön. Van nekünk utunk, van célunk és van irányunk is. Ime a Szűzmáriás zászló fennen lobog, lobogtatja azt a Sz. M. M. P. Szövetsége! Jertek, katolikus Magyarok! Legyünk egyek az Úr Jézus szellemében e zászló alatt. Képezzünk egy testet, melyet a Szentlélek megszentel. Alkossunk egy hatalmas katolikus magyar tábort az Isten anyja védő karjai alatt. Fel, Mária országának fiai és leányai csatlakozzatok a Sz. M. M. P. Szövetségéhez.

Várlaki Sándor,
south-betlehemi plébános.

*

A Szűz Mária Magyarok Pátrónája Róm. és Gör. Kath. Szövetség iránt érdeklődőknek — úgy levélben, mint személyesen — szívesen ad felvilágosítást a Hajnal szerkesztője.

„Ha pásztortüzet látok az éjszakában: tudom, hogy azt gyújtotta valaki.

S ha az égboltozat milliányi pásztortüzet látom: esküdjem meg, hogy azok maguktól lettek?“

Bársony István.

Elődeink boldogabbak voltak az ő alázatos hitükben, mint a mi korunk az ő kevély tudományával; ők kevesebbet tudták, a földi és mennyei boldogságra szükséges; őket a vallásos meggyőződés boldogította életükben és vigasztalta halálukban; a mi kétes tudományunk sem az életben boldogítani, sem a halálban vigasztalni nem képes az embereket.

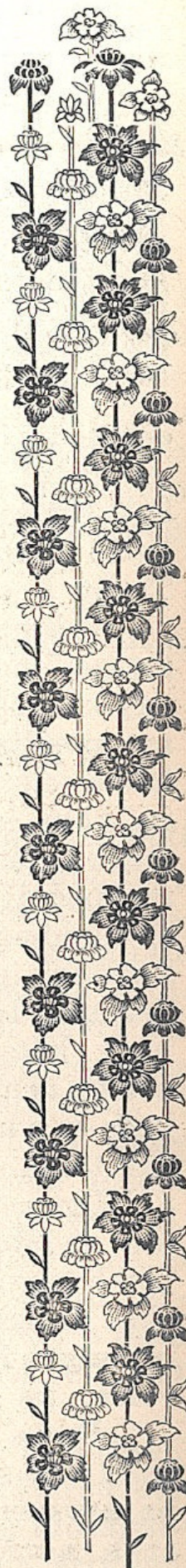
ISTEN.

Isten, ki egykor a vak semmiség
Világtalan nagy éjszakáiban
Végig lebegtél a mélységeken
S a tért, időt, fényt és világokat
Tekintetted szép istenfényivel
Előhivád a mélységek közül.

Légy felmagasztalt ég és föld fölött.
Légy áldott égen, földön, mindenütt;
Dicsérjen a szép, fényes napkelet
Feleljen rá a rózsás napnyugat;
Imádjon a föld és a fényes ég
S boruljon széked naplépcsőire;
Köszöntsön a tűz, víz, lég és föld
S a nap, hold és a csillagok kara
Dicsőségedről mondjon éneket;
Hirdessen a szél harsogó dala,
Beszéljen rólad a felhő s vihar,
Áldjon, dicsérjen a villám tüze,
Kiáltson a vad menydörgés szava
S a nagy teremtés minden porszeme.

Neved, e szent, ez édes ének
Az én szivemben mindörökre zeng.

Kemenes Ferenc.

SZÍVTŐL-SZÍVHEZ . . .

— Özinte szó az amerikai katolikus magyarokhoz. —

Irta Hoch Antal O. S. B.

Folytatás.

3. „Mindegy“?

zt mondják neked, hogy mindegy, akármilyen vallású vagy, minden vallás egyformán jó és igaz. Mind-egyik a menybe vezet. Csak élni kell szerinte. Kedves keresztény lélek: ez nem igaz. Ez az ördög klo-roformja (altatószere), melylyel az emberek lelkét elaltatja — s ily állapotban férközik hozzájuk, hogy egészen kiirtsa belőlük az igaz hitet.

Nézd: ha valaki azt mondja neked, hogy kétszer kettő az hat. Elhiszed? Nem. Mert az igazság csak egy lehet. Kétszer kettő nem lehet se három se öt — se tíz — hanem csak 4. Tehát a több mind nem igaz.

Tekintsd a vallást és a számtalan felekezeteket. Mily egymással homlokegyenest ellenkező tanításokat hirdetnek. Az egyik felekezet azt tanítja, hogy Krisztus igazán Isten, a másik azt mondja, hogy nem. Valaki állítja, hogy Krisztus Jézus valóban jelen, van a kenyér és bor színe alatt; a másik azt mondja, hogy ez csak emlék. Itt azt állítjuk, hogy a papnak isteni megbízatásából és hivatalából kifolyólag van joga a bűnöket megbocsájtani Isten nevében, amott azt mondják, hogy ez humbug! stb. stb. Lehet-e józan észszel elhinni, hogy mindakettőnek igaza van? Ha igaz és jó volna mind, amit a sok felekezetek tanítanak egymással szemben, akkor elkellene hinni, hogy kétszerkettő lehet 5 is, 20 is, 100 is. Ezt pedig ép eszű ember be nem veheti. Ez épen olyan, mintha én azt mondom neked: ez a ház fehér; a másik mégis feketének, a harmadik zöldnek látná. Pedig csak egynek lehet igaza.

Ilyen formában is hallhatod ezt az ördögi kiszólást: „Eh, mit; az Istennek mindegy, akármit hiszel, csak jó légy.“ Szépen hangzik ez is, de nagy hazugság. Ha Neki mindegy volna, akár az igazságot, akár a hamisságot hiszed, akkor Ő nem volna igazságos Isten. Még földi atyát se talász olyat, akinek mindegy volna, ha gyermekei rendes ételt vagy mérget esznek! . . .

És ha az Istennek mindegy, akármithiszel, akkor mért küldte el az ő szent Fiát e földre, hogy az igazságot hirdesse? Igen, ha egyszer mindegy akármit tanított Jézus, mindegyformán jó az is, a mit a Krisztus tanításától elszakadott felekezetek tanítanak, akkor — Isten bocsássa meg hogy ezt kell mondanom —:

Jézus nem cselekedett okosan. Akkor mirevaló volt a betlehemi jászoltól a kálváriáig eltöltött szenvedésekkel fáradsággal, szakadatlan oktatással, irtóztató kínokkal telt élete? . . . Mire való volt akkor, hogy az ő szentséges vérét ontsa, hogy ostorozzák, köpdössék, kinozzák, rugdossák, végre is mint egy gyilkos — a bitófán halljon meg, . . . ha egyszer mindegy neki akármit hiszünk . . . ?

Lásd, mily hazugsággal dolgozik hitünk ellen az ördög! A legképtelenebb állításokkal áll eléd holmi hitevesztett emberek szája által. Te, keresztény lélek, ki az örökké igaz, szent katolikus anyaszentegyház gyermeke vagy: nyugodt lehetsz hited igazsága felől. Ne hallgass te az olyan oktandi tanításokra, „hogymindegy akármit hiszel.“ Kétszer kettő: négy. Punktum. Nem 100 az Úr, hanem egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség.

— Folytatjuk. —

Isten veled Szűz Anyám . . . én megyek . . .

Egy istenfélő jámbor házaspárt leánygyermekkel áldott meg az Isten. A leánykáról el lehetett mondani, hogy „növekedett testben — lélekbén — kedvességben Isten és emberek előtt. Jámbor, vallásos édesanyja nem kimélte a fáradságot, hogy gyermekéből virágot neveljen a menyország kertjébe. A sok üdvös oktatás között különösen szívére kötötte, hogy a Boldogságos Szűz Máriát tisztelje, szeresse, minden bajában hozzá folyamodjék.

A jó anya meghalt. A leány elkerült a szülői háztól — nagy zajos városba, ahol annyi sok a bűn, a piszok. De ő nem feledte anyja tanításait. Huszonkét éves koráig úgy élt, mint egy angyal, a romlott világ közepette. A világeért sem mulasztotta volna el a vasárnapi szent misét; munkája kerestetét a szegényekkel osztotta meg; különösen pedig lángoló szeretettel viseltetett a Szűz Máriához, aki neki most már igazán édes anyja lett. Tiszta életet élt és — boldog volt.

Mi történik? Egyszerre csak azt veszik észre jó ismerősei, hogy a mi leányunk világias szellemű, nem épen jó erkölcsű barátnékkal társalog; a szent misét elhagyogatja, a világ hiúságainak hódol; az imádságot, a szent gyónást, mely pedig ártatlan szívének gyönyörüsége volt — kezdi unogatni stb. Szóval lassacskán haladt lefelé a lejtőn.

Volt neki egy gyóntatóatyja a szentéletéről híres Jorreviusz Péter. A leány elment hozzá és kijelentette neki, hogy ezentúl a gyónással felhagy — most pedig köszöni eddigi intéseit és fáradságait. Szomorodott szívvvel hallgatta a pap a rossz útra térni akaró leányt. Végre leült íróasztalához és megírt egy levélkét. Borítékba tette, leragasztotta és ezen szavakkal adta át neki.

— Jól van leányom. Csak arra kérlek, menj el még egyszer a templomba, tudod ahoz a Mária-oltárhoz, ahol mindig imádkozni szoktál . . . — és ott bontsd fel ezt a levélkét és olvasd el jól, értelmesen . . .

— Megteszem, felelt a leány és eltávozott. A templomka érvén letérdelt régi kedves Mária-oltára lépcsőjére, felbontotta a levélkét és elkezdte olvasni szóról-szóra ezeket:

„Én édes Anyám, Máriám! Eljöttem hozzád, hogy búcsút vegyek tőled . . . Beismerem, hogy Te oltalmaztál, ápoltál, vigasztaltál 22 esztendőn keresztül. Beismerem, hogy anyám helyett anyám voltál. Fogadd ezért hálás köszönetemet. Tudom, hogy szerettél én édes anyám, sok jót tettél velem, mikor hozzád folyamodtam. De nem kellesz többé. Nekem már a világ hiúságai, mulandó gyönyörűségei jobban tetszenek, mint Te. Nem leszek többé gyermeked . . . Isten veled Szűz Mária . . . én megyek . . . Nem látjuk többé egymást soha-soha!“ Ezt olvasta.

A boldogtalan szinte megmerevedve térdelt ott, de aztán megtört a szíve és a könnyek egész zápora hullott a levélkére. Gyorsan összeszedte magát és rohant vissza a lelkiatyához. Térdre esett előtte, de a sirástól nem tudott szóhoz jutni. A pap pedig szeliden csak ennyit mondott:

— Úgy — úgy édes leányom, hát csak visszahozott a Szűz Mária! Lásd, még akkor is szeret, mikor elakarod hagyni. . . . Menj. Tiszteld, Szeresd, kövesd égi anyádat ezentul is. Hagyd el a rossz barátnékat. Gondolj szülőanyád szavaira. Ne hagyd el Máriát soha, mert ha Őt elhagytad, elhagytad örök üdvösségedet.

A leány úgy tön. A hogy elkezdett ismét jámborúl élni — úgy tért vissza szívébe a nyugalom — a boldogság. És ebben maradt élete utolsó lehelletéig.

*

Kiknek szól ez az igaz történet? A nagy városok zürzavaros életében szolgáló magyar leányoknak . . .

De szól azoknak is, akik vallásukat megakarják tagadni; azoknak is, akik azt hiszik, hogy törvényes házasságukat a világi törvény előtt felbonthatják; és azoknak is, akik vegyes házasságra lépven gyermekeiket nem katolikus vallásra kereszteltetik.

Búcsúzzanak el Szűz Máriától . . .

Böhm Károly.

☞ TÁRCA. ☞

Egy koldus története.

Irta: Messerschmiedt Géza.

Folytatás.

Képzeld kedves olvasó, hogy Páris egyik börtönében vagy. De csak úgy lélekben. Mert bizony jó magad ne kívánd oda. Hiszen a szörnyű francia forradalom idejében vagyunk. Ez a börtön egy olyan tágas helyiség, akár egy táncterem, de a föld alatt. A halál járja itt irtózatos táncát. Sötét van. Szemünk alig vehet ki valamit. Pedig itt fekszenek, sóhajtanak, imádkoznak, káromkodnak az emberek százai . . . Piciny ablak ad néhány bugárt abból az éltető napvilágból, amit mi élvezünk, ami élteti az embert. Pár perc múlva szemünk megszokja a sötétséget . . . Borzalom! . . . Rothadt szalmán fekszik itt ötszáz ember . . . Ki magában, ki családjával . . . kit hogy elfogtak . . . Itt egy szegény koldus, aki senkinek sem vétett; ott egy nő, akit férje szívéből szakított el a „szabadság ördöge; amott egy magasrangú hivatalnok, aki nem akart aláírni egy halálos ítéletet, mert az ő apjáról volt szó . . .

Csend. — — Réműletes csend . . . Senkinek sincs szava a másikhöz. Mély sóhajtasok fakadnak fel a keblekből; csak egyetlen egy gondolat uralja a lelkeket; a halál.

De mi az ott a sarokban? Nézzük csak közelebbről . . . Püspöki díszbe öltözött főpap támaszkodik a nyirkos falakhoz. Előtte térdel egy férfi. Halkan beszélgetnek.

— Lelki atyám, püspököm! Ön is itt van; Önnek fehér fővel 80 esztendősen korábban kell gyalázatosan meghalnia?

— Igen Lavoir, — mert ő volt az, **ami Lavoirunk, akit azon az este elfogtak családotul** — igen, mondá a püspök: — Mi meghalunk. De higgye meg boldog lesz az a halál. **Hitünkért, hazánkért . . . az igazságért halunk meg.** — Én nem félek . . .

A börtön falai keményen visszaadták az agg püspök szavát: „én nem félek!”

— Jól van atyám, mondá Lavoir, de nézze, ott a másik szögletben fekszik nőm és három gyermekem. Szegények már két napja nem ettek . . . De nem ez bánt. Tudom, hogy innen csak egy út van — és ez a gilottin — a nyaktiló — a szörnyű halál útja . . . Ők is elvannak készülve a halálra. De mi keresztény katolikusok vagyunk. Mi Isten kegyelmével akarunk kimúlni ebből a világból, mi hiszszük az örök életet, mi szeretnénk meggyónni . . .

— Folytatjuk. —

KRÓNKA.

‡ IX. Pius pápa csodálatos megmenekülése. Rómában megkezdődött a legérdekesebb szentté avatási pör. Arról van szó, hogy az anyaszentegyház Isten kiválasztottjainak szárában tisztelje azt a nagy pápát, aki leghosszabb időn át, 1846-tól 1878-ig, tehát 32 éven keresztül viselte szent Péter tövises koronáját. Életének lefolyását épen most tanulmányozza a kirendelt bizottság. Kutatásaik közben a következő csodás eseményre kukkantak. A mikor IX. Pius pápa még csak püspök volt az olaszországi Imolában, titkára egy napon egy sűrűn lefátyolozott gyászruhás hölgy látogatását jelentette be. A püspök, ki a szentatyák műveinek tanulmányozásában volt elmerülve, kápolnájába tért, hogy rendes szokása szerint az Oltáriszentség előtt rövid imát mondjon, mielőtt a fogadó terembe lép. Jó idő telt el, mire a titkár a kápolnába menve ujolag figyelmeztette a püspököt, hogy a fátyolos látogató türelmetlenül vár. „Mindjárt megyek szolt a püspök, és folytatta imáját. Sok perc telt el, s a püspök még sem mozdult. A titkár megjelent másodszor is, harmadszor is. Az idegen látogatónak türelmetlensége nagyobbodott. A püspök válasza azonban mindegyre csak ennyi volt: „Mindjárt megyek.“ Végre negyedszer is nógatja a titkár, hogy jöjjön már. Erre a püspök feláll, sápadt arccal és reszkető ajakkal ezt mondja: „Én nem a holtakkal szoktam beszélgetni, hanem az élőkkel.“ A titkár nem értette e mondást. Megzavarodva visszatért a fogadó terembe, ahol nagy rémületére a földön eltörülve mozdulatlanul találta az előbb még idegeskedő idegen hölgyet. Hozzá ugrik, hogy fölsegítse, de már nem volt abban élet! Rendőröket hivat, akik megmotozták a furcsa idegent. Kisült, hogy a női ruhás látogató markos férfiú volt, ki jobbában még akkor is görcsösen szorongatott egy gyilkos tört... Ily csodás módon mentette meg Isten az ő kiválasztott szentjét, ki az Anyaszentegyházat a legsúlyosabb körülmények közt kormányozta Krisztus szellemében.

* Vége a vakparádénak. Brooklynban (N.Y.) Father Ubaldo olasz pap a rendőrség segítségével egyszer s mindenkorra megszüntette azokat a talián processziókat, melyek eddig minden igaz katolikust megbotránkoztattak. A világ legrosszabb latho-

likusai, a Siciliából Amerikába származott olaszok tudvalevőleg vagy sose mennek templomba, vagy ha betévednek, a legfurcsább parádét követelik a paptól ingyen. Védőszentjeik napján zajos körmeneteket rendeznek, örült módjára ugrándoznak és lármáznak. Az ilyen ájtatoskodáshoz a valódi katolikus érzésnek persze annyi köze van, mint az imádságnak a káromkodáshoz. Father Ubaldo bátor tette annál is inkább érdemel elismerést, mivel elődjére hasonló okok miatt már többször fogtak fegyvert magvadult makaróni hősök.

Csernitzky István.

A kiközösített pálinka.

1860. március 16-án bocsátá ki XI. Pius pápa ama nevezetes bulláját, amelyben az egyház közösségéből kizárja mindazokat, a kik a pápai birtok megrablásában részt vettek.

Néhány napra ez esemény után Rómában egy hengegő fiatal ember belépvén egy kávéházba, ott több pajtása jelenlétében rámutat egy likőrös üvegre és gunyolódó hangon szól a pincérnőnek. „Adjon nekem egy kupicával abból a kiközösített pálinkából.” A pincérnő teljesíti kívánságát. De alig ürité ki a poharat, egyet tántorodik és holtan rogy össze.

Amerikában is sok magyar gúnyolja az Isten és egyház törvényeit, gyalázza a papokat és hitközségeket a pálinka gőzénél, a báré mellett. Ezek ne felejtsék el, hogy **az Isten nem siet, nem felejt.** Ha az Isten akarja, nemcsak a viszki, hanem még a dinner hus is méreggá válhatik; a suflinyél is elsülhet. Cs. P.

Szeget szeggel. Nem régen halt meg egy Voodroffe nevű ir katolikus, aki vallását világi ember létére is mindenütt gyakorolta. Egy ázsiai utazása alkalmával oly kocsiba ült, ahol valami protestáns missinárius hölgy katolikusok befeketésére készített nyomtatványokat osztogatott az utitársak közt. Az asszonyság Voodroffe hoz fordulva, legédesebb hangján így szólt:

„Nem lenne é szives ezt a nyomtatványt az én kedvemért elolvasni?”

Voodroffe, a ki éppen akkor vette elő rózsafüzérét, hogy azt csöndben morzsolgassa, a tőle kitelhető udvariassággal így felelt:

— Minden esetre lédi, hogyha maga meg elvégzi helyettem ezt az olvasót.

A kupéban ülők mosolygása mindaddig tartott, a mig a szörnyűködő új próféta hölgy a legközelebbi állomásnál el nem tűnt.

Cs. I.

NAPTÁR.

Október 11. Vasárnap. Pünkösöd után 18-ik Vasárnap. Szent Bertrand Lajos hitvalló. Nyugatindia apostola. (1552.)

Október 12. Hétfő. Szent Pelágia bűnbánó.

Október 13. Kedd. Szent Eduárd király hitvalló.

Október 14. Szerda. Szent Burkárd püspök. Szent Kalliszt pápa.

Október 15. Csütörtök. Szent Teréz szűz és rendalapító.

Október 16. Péntek. Szent Vendel remete és apát.

Október 17. Szombat. Szent Hedvig özvegy.

Tartalom.

Egy táborba. Irta **Várlaki Sándor** south-betlelemi plebános. — Isten. Költemény. Irta **Kemenes Ferenc**. — Szívtől-szívhez. Irta **Hoch Antal** O. S. B. pocahontasi lelkész. — Isten ved . . . Szűz Anyám . . . Irta **Böhm Károly** newarki plebános. — Egy kol-dus története. Irta **Messerschmiedt Géza** passajci plébános. --- Krónika. Irta **Csernitzky István** me adooi plebános. -- A kiközösített pálinka. Irta **Csizmadia Pál** throopi plebános. --- Naptár, apróságok.

Aki szép, érdekes olvasmányra akar szert tenni, az
rendelje meg a Hajnalnál

A LOURDESI BOLDOGASSZONY

. . . című könyvecskét . . .

220 oldal.

Ára postával együtt 20 c.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Bertius János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

	Campbell Morrell & Company A legolcsóbb bevásárlási forrás ÉPÜLET-ANYAGOKBAN Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk. Cim: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

	The Passaic Trust and Safe Deposit Co. a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J. ...Passaic legrégibb takarékpénztára... 20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szives kiszolgálat. Betett pénzek után 4° kamatot fizet. A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület-, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetére van szüksége:
AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, **AKI** jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termék Passaic, N. J.
16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, irjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

..... Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcsöppek, valódi hazai sósborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! Uj!

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N. J.

Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eleget. **Kocsik** temetésekre, e küvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely percben olcsón kaphatók.

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen

::: ::: :::

BIZTOSÍTÁS

szélvihar
ellen :::

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N. J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N. J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjelnappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

MOSKOVITZ, EMIL

.. .. 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J.

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különöse i berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaici magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190—192 Second Street, Passaic, N. J....
A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnevű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz
 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lekipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panasolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországba, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árvapénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkísérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

H A J N A L.

No. 32. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Okt. 8. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben